

EU's kriterier for grønne offentlige indkøb af rengøringsmidler og rengøringsydelser

Grønne offentlige indkøb (Green Public Procurement – GPP) er et frivilligt instrument. Dette dokument indeholder de kriterier for grønne offentlige indkøb, som EU har fastlagt for produktgruppen rengøringsmidler og -ydelser. Den tilhørende tekniske baggrundsrapport giver det fulde overblik over baggrunden for udvælgelsen af disse kriterier samt henvisning til yderligere oplysninger.

For hver gruppe af produkter/tjenesteydelser er der valgt to sæt kriterier:

- **EU's centrale kriterier**, der kan anvendes af alle ordregivende myndigheder i medlemsstaterne, og som vedrører de væsentligste miljøpåvirkninger. De er udformet, så de kræver mindst mulig yderligere kontrol og færrest mulige omkostningsstigninger.
- **EU's omfattende kriterier for grønne offentlige indkøb** bruges af indkøbere, der ønsker at købe de bedste produkter, markedet kan tilbyde. Disse kriterier kan indebære yderligere kontrol eller en let forøget omkostning i forhold til andre produkter med samme funktionalitet.

1. Definition og anvendelsesområde

Dette produktblad vedrører indkøb af både **rengøringsmidler** og **rengøringsydelser**. Produktbladet omfatter fire produktkategorier, som også er omfattet af EU's miljømærke (http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm):

- Universalrengøringsmidler, sanitetsrengøringsmidler og vinduespudsemidler
- Opvaskemidler og skyllemidler til opvaskemaskiner
- Håndopvaskemidler
- Vaskemidler og pletfjernere til forbehandling til vaskemaskiner

1.1 Rengøringsmidler

Indkøb af rengøringsmidler udgør en særlig udfordring for de ordregivende myndigheder på grund af de komplekse oplysninger om stofferne, der skal vurderes.

De kriterier, der angives i dette produktblad, stammer fra EU's miljømærke for rengøringsmidler. Der anvendes lignende kriterier i andre type I-miljømærker. Et type I-miljømærke er et anvendeligt og pålideligt kontrolinstrument, da det involverer tredjepartskontrol. Produkter, der er mærket med et type I-miljømærke, opfylder både de **centrale kriterier** og de **omfattende kriterier**. Ved produkter, der ikke er type I-miljømærket, skal de ordregivende

myndigheder kontrollere, at produkterne opfylder de tekniske specifikationer på baggrund af relevant dokumentation fra tilbudsgiveren såsom teknisk dokumentation fra fabrikanten eller en prøvningsrapport fra et anerkendt organ.

De **centrale** kriterier, der er anført nedenfor, omfatter de kriterier, som det er nemmest for en ordregivende myndighed at kontrollere, og hvor der er fokus på væsentlige miljøpåvirkninger forbundet med anvendelsen af visse farlige stoffer, korrekt dosering og, hvor det er relevant, vandtemperatur, produktion af emballageaffald og i nogle tilfælde frigivelse af fosfor.

De **omfattende** kriterier er baseret på et større delsæt af EU's miljømærkekriterier, hvor der ud over en strengere tilgang til ovennævnte aspekter også er fokus på andre miljøaspekter som f.eks. produktets toksicitet for organismer, der lever i vand.

Det bør imidlertid bemærkes, at nogle af EU's miljømærkekriterier er blevet opstillet for produkter, der anvendes i husholdninger. De skal derfor kun anvendes som GPP-kriterier i forbindelse med rengøringsmidler:

- a) når de rengøringsbehov og -standarder, der er påkrævet, svarer til de behov og standarder, der er gældende for husholdninger
- b) når rengøringsproceduren, -betingelserne og -udstyret svarer til det, der anvendes i husholdninger.

1.2 Rengøringsydelse

Mange myndigheder får løst deres rengøringsopgaver af private leverandører. Udbudsproceduren i forbindelse med udpegelsen af en leverandør giver mulighed for at forbedre rengøringsydelseernes miljø- og sundhedsmæssige aspekter.

Den rette dosering eller nye rengøringsteknikker er en yderst effektiv måde at reducere mængden af rengøringskemikalier på og dermed mindske rengøringens miljømæssige belastning.

I anbefalingerne til de **centrale kriterier** fokuseres der på, at de produkter, der anvendes, opfylder vigtige miljøkriterier som beskrevet i afsnit 1.1 ovenfor, og de omfatter en række anbefalinger vedrørende opstilling af kriterier for udførelsen af tjenesteydelsen, herunder oplæring af personale.

De **omfattende kriterier** omfatter ud over kriterierne for de anvendte produkter og anbefalinger vedrørende opstilling af kriterier for udførelsen af tjenesteydelsen anbefalinger vedrørende udpegning af en facility manager, en arbejdsformand eller en koordinator, der skal tilrettelægge og føre tilsyn med rengøringen.

2. De væsentligste miljøpåvirkninger

De væsentligste miljøpåvirkninger	GPP-tilgang
<ul style="list-style-type: none"> • Klimaændringer • Menneskers sundhed • Økotoksicitet • Eutrofiering • Vandforbrug • Affaldsproduktion 	<div style="text-align: center; font-size: 2em; color: #92d050; margin: 10px 0;">➔</div> <ul style="list-style-type: none"> • Anvend rengøringsmidler, der er effektive ved lavere temperaturer • Undgå visse farlige stoffer i produktet • Undgå fosfor og begræns biocider i produktet • Begræns produktets samlede "kritiske fortyndingsvolumen" • Angiv den anbefalede dosering • Reducer brugen af produkter ved at revidere rengøringsplaner og -teknikker • Gør oplæringen af rengøringspersonalet bedre • Reducer mængden af emballage • Sørg for, at brugt emballage kan genanvendes, og brug af returemballage

Bemærk, at rækkefølgen af virkningerne ikke nødvendigvis afspejler deres betydning.

3. EU's GPP-kriterier for rengøringsmidler og rengøringsydelse

Centrale kriterier	Omfattende kriterier
3.1 EU's GPP-kriterier for universalrengøringsmidler	
GENSTAND	GENSTAND
Indkøb af miljøvenlige universalrengøringsmidler	Indkøb af miljøvenlige universalrengøringsmidler
TEKNISKE SPECIFIKATIONER	TEKNISKE SPECIFIKATIONER
Krav til stoffer	Krav til stoffer
1. Der må ikke anføres ingredienser (stoffer) på produktmærkningen, i sikkerhedsdatabladet (SDS) eller i andre relevante tekniske dataark, som er identificeret som særligt problematiske stoffer og opført på listen i overensstemmelse med artikel 59 i forordning (EF) nr. 1907/2006	1. Produktet må ikke indeholde stoffer, som er identificeret som særligt problematiske stoffer og opført på listen i overensstemmelse med artikel 59 i forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH-forordningen), i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt. Denne liste over stoffer

<p>(REACH-forordningen). Denne liste over stoffer (kandidatlisten) kan ses på:</p> <p>http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom anførelse af ingredienserne på produktmærkningen, i sikkerhedsdatabladet (SDS), på fabrikantens websted eller i andre relevante tekniske dataark sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) og en erklæring om, at ingen af de anførte ingredienser er opført på kandidatlisten.</p>	<p>(kandidatlisten) kan ses på:</p> <p>http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle stoffer, der er indeholdt i produktet i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, skal angives sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) og en erklæring om, at ingen af stofferne er opført på den opstillede kandidatliste.
	<p>2. Produktet må ikke indeholde ingredienser (stoffer), der overstiger 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, der er klassificeret med en eller flere fare- eller risikosætninger, som illustreret i nedenstående skema og i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 1272/2008 eller direktiv 67/548/EØF. Disse kriterier gælder ikke biocider, som behandles særskilt nedenfor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EUH029, EUH031, EUH032 (udvikler giftig gas ved kontakt med vand eller syre) • R29, R31, R32 (udvikler giftig gas ved kontakt med vand eller syre) • H300, H301, H304, H310, H311, H330, H331, H370, H371, H372, H373 (giftig, livsfarlig eller kan forårsage organskader) • R23, R24, R25, R26, R27, R28, R65, R39/23, R39/24, R39/25, R39/26, R39/27, R39/28, R48/20, R48/21, R48/22, R48/23, R48/24, R48/25, R68/20, R68/21, R68/22 (giftig, meget giftig eller uhelbredelig skadevirkning) • H317, H334 (sensibiliserende), undtagen enzymer • R42, R43 (sensibiliserende), undtagen enzymer • H340, H341 (mutagen) • R46, R68 (mutagen) • H350, H350i, H351 (kræftfremkaldende) • R40, R45, R49 (kræftfremkaldende)

	<ul style="list-style-type: none"> • H360D, H360F, H360FD, H360Fd, H360Df, H361f, H361d, H361fd, H362 (reproduktionstoksisk) • R60, R61, R62, R63, R64 (reproduktionstoksisk) • EUH070 (giftig ved kontakt med øjnene) • R39-41 (giftig ved kontakt med øjnene) • H400, H410, H411, H412 (undtagen duftstoffer), H413 (skadelig for organismer, der lever i vand) • R50, R50/53, R51/53, R52/53 (undtagen duftstoffer), R53 (skadelig for organismer, der lever i vand) • EUH059 (farlig for ozonlaget) • R59 (farlig for ozonlaget) <p>Overfladeaktive stoffer klassificeret som H400 eller R50 er tilladt, forudsat at koncentrationen i produktet er <25 %/M, hvor "M" er M-faktoren fastsat i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 1272/2008.</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle stoffer, der er indeholdt i produktet i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, skal angives sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) samt eventuelle fare- eller risikosætninger, som de er klassificeret med.
	<p>3. Produktet må ikke indeholde følgende ingredienser (i mængder på over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, medmindre andet angives):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fosfor (grænse: 0,02 g af den af fabrikanten anbefalede dosering af produktet til 1 liter vaskevand for rengøringsmidler, der fortyndes før brug, eller 0,2 g pr. 100 g af produktet for universalrengøringsmidler i forbindelse med rengøringsmidler, der bruges ufortyndet) • Biocider, medmindre de anvendes som konserveringsmidler • Biocider, der er klassificeret med H410 eller R50/53 eller H411 eller R51/53 i medfør af direktiv 67/548/EØF, direktiv 1999/45/EF eller

	<p>forordning (EF) nr. 1272/2008, medmindre de ikke er potentielt bioakkumulerende. Et biocid anses i denne forbindelse for potentielt bioakkumulerende, hvis $\log Pow = \log (\text{oktanol/vandfordelingskoefficienten}) \geq 3,0$ (medmindre det eksperimentelt bestemte $BCF \leq 100$).</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navn og funktion skal angives for alle biocider. Ved alle biocider klassificeret med H410 eller R50/53 eller H411 eller R51/53 skal $\log Pow$ eller BCF angives. • Den samlede mængde elementært fosfor skal angives (pr. funktionelle enhed).
	<p>4. Produktets kritiske fortyndingsvolumen (CDV_{kronisk}) må ikke overstige følgende grænser. CDV_{kronisk} fastsættes som anført i den relevante EU-miljømærkeordning (http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm).</p> <ul style="list-style-type: none"> • For produkter, der fortyndes med vand før brug, må CDV_{kronisk} for den anbefalede dosering for 1 liter vaskevand ikke være større end 18 000 liter. • For produkter, der bruges ufortyndet, må CDV_{kronisk} for 100 g af produktet ikke være større end 52 000 liter. <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation, f.eks. teknisk dokumentation fra fabrikanten eller en prøvningsrapport fra et anerkendt organ, accepteres også.</p>
<p>Krav til emballage</p> <p>2. Alle produkter skal leveres med tydelige doseringsangivelser.</p> <p>Verifikation: Doseringsanvisningerne skal forelægges den ordregivende</p>	<p>Krav til emballage</p> <p>5. Alle produkter skal leveres med tydelige doseringsangivelser.</p> <p>Verifikation: Doseringsanvisningerne skal forelægges den ordregivende</p>

myndighed.	myndighed.
<p>3. Spraydåser eller -flasker med drivgasser må ikke anvendes.</p> <p>Verifikation: Skriftlig erklæring, hvori det bekræftes, at der ikke anvendes drivgasser.</p>	<p>6. Spraydåser eller -flasker med drivgasser må ikke anvendes.</p> <p>Verifikation: Skriftlig erklæring, hvori det bekræftes, at der ikke anvendes drivgasser.</p>
<p>4. Produkter i triggerspraybeholdere skal sælges som led i et genpåfyldningssystem.</p> <p>Verifikation: Skriftlig erklæring, hvori det bekræftes, at triggerspraybeholderne er genpåfyldelige, med nærmere oplysninger om køb af spray til genpåfyldning og pris.</p>	<p>7. Produkter i triggerspraybeholdere skal sælges som led i et genpåfyldningssystem.</p> <p>Verifikation: Skriftlig erklæring, hvori det bekræftes, at triggerspraybeholderne er genpåfyldelige, med nærmere oplysninger om køb af spray til genpåfyldning og pris.</p>
	<p>8. Primæremballagens vægt/nytte-forhold (VNF) må ikke overstige følgende værdier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koncentrerede produkter, herunder både flydende koncentreter og faste stoffer, der fortyndes med vand før brug – VNF 1,20 g emballage pr. liter brugsopløsning (vaskevand). • Brugsklare produkter, dvs. produkter, der bruges uden yderligere fortynding – VNF 150 g emballage pr. liter brugsopløsning (vaskevand). <p>VNF udregnes kun for primæremballagen (herunder kapsler, propper og håndpumper/sprayanordninger) ved brug af følgende formel:</p> $VNF = \Sigma((W_i + U_i)/(D_i \times r_i))$ <p>hvor</p> <p>W_i = vægten (i gram) af primæremballagen (i) inklusive eventuel etiket</p> <p>U_i = vægten (i gram) af det ikkegenanvendte materiale i primæremballagen (i). Hvis det genanvendte materiale udgør 0 %, er $U_i = W_i$.</p> <p>D_i = antallet af funktionelle doseringer (= antal enheder af det doseringsvolumen, producenten anbefaler til 1 liter vaskevand) i</p>

	<p>primæremballagen (i). For brugsklare produkter, der sælges færdigfortyndede, er D_i = produktvolumenet (i liter).</p> <p>r_i = returallet, dvs. det antal gange, primæremballagen (i) genbruges til samme formål i et retur- eller genpåfyldningssystem ($r_i = 1$, hvis emballagen ikke genbruges til samme formål).</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation, f.eks. teknisk dokumentation fra fabrikanten eller en prøvningsrapport fra et anerkendt organ, accepteres også.</p>
--	---

Log P_{ow} = log oktanol/vand-fordelingskoefficienten

BCF = Biokoncentrationsfaktor

CAS-nummeret er et internationalt anerkendt identifikationsnummer tildelt af Chemical Abstracts Service (en underafdeling af American Chemical Society) til identifikation af et bestemt stof.

Centrale kriterier	Omfattende kriterier
3.2 EU's GPP-kriterier for sanitetsrengøringsmidler	
GENSTAND	GENSTAND
Indkøb af miljøvenlige sanitetsrengøringsmidler	Indkøb af miljøvenlige sanitetsrengøringsmidler
TEKNISKE SPECIFIKATIONER	TEKNISKE SPECIFIKATIONER
<p>Krav til stoffer</p> <p>1. Der må ikke anføres ingredienser (stoffer) på produktmærkningen, i sikkerhedsdatabladet (SDS) eller i andre relevante tekniske dataark, som er identificeret som særligt problematiske stoffer og opført på listen i overensstemmelse med artikel 59 i forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH-forordningen). Denne liste over stoffer (kandidatlisten) kan ses på:</p>	<p>Krav til stoffer</p> <p>1. Produktet må ikke indeholde stoffer, som er identificeret som særligt problematiske stoffer og opført på listen i overensstemmelse med artikel 59 i forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH-forordningen), i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt. Denne liste over stoffer (kandidatlisten) kan ses på: http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_ta</p>

<p>http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom anførelse af ingredienserne på produktmærkningen, i sikkerhedsdatabladet (SDS), på fabrikantens websted eller i andre relevante tekniske dataark sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) og en erklæring om, at ingen af de anførte ingredienser er opført på kandidatlisten.</p>	<p>ble_en.asp</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom:</p> <p>Alle stoffer, der er indeholdt i produktet i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, skal angives sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) og en erklæring om, at ingen af stofferne er opført på den opstillede kandidatliste.</p>
	<p>2. Produktet må ikke indeholde ingredienser (stoffer), der overstiger 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, der er klassificeret med en eller flere fare- eller risikosætninger, som illustreret i nedenstående skema og i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 1272/2008 eller direktiv 67/548/EØF. Disse kriterier gælder ikke biocider, som behandles særskilt nedenfor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EUH029, EUH031, EUH032 (udvikler giftig gas ved kontakt med vand eller syre) • R29, R31, R32 (udvikler giftig gas ved kontakt med vand eller syre) • H300, H301, H304, H310, H311, H330, H331, H370, H371, H372, H373 (giftig, livsfarlig eller kan forårsage organskader) • R23, R24, R25, R26, R27, R28, R65, R39/23, R39/24, R39/25, R39/26, R39/27, R39/28, R48/20, R48/21, R48/22, R48/23, R48/24, R48/25, R68/20, R68/21, R68/22 (giftig, meget giftig eller uhelbredelig skadevirkning) • H317, H334 (sensibiliserende), undtagen enzymer • R42, R43 (sensibiliserende), undtagen enzymer • H340, H341 (mutagen) • R46, R68 (mutagen) • H350, H350i, H351 (kræftfremkaldende) • R40, R45, R49 (kræftfremkaldende) • H360D, H360F, H360FD, H360Fd, H360Df, H361f, H361d, H361fd, H362 (reproduktionstoksisk)

	<ul style="list-style-type: none"> • R60, R61, R62, R63, R64 (reproduktionstoksisk) • EUH070 (giftig ved kontakt med øjnene) • R39-41 (giftig ved kontakt med øjnene) • H400, H410, H411, H412 (undtagen duftstoffer), H413 (skadelig for organismer, der lever i vand) • R50, R50/53, R51/53, R52/53 (undtagen duftstoffer), R53 (skadelig for organismer, der lever i vand) • EUH059 (farlig for ozonlaget) • R59 (farlig for ozonlaget) <p>Overfladeaktive stoffer klassificeret som H400 eller R50 er tilladt, forudsat at koncentrationen i produktet er <25 %/M, hvor "M" er M-faktoren fastsat i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 1272/2008.</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom:</p> <p>Alle stoffer, der er indeholdt i produktet i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, skal angives sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) samt eventuelle fare- eller risikosætninger, som de er klassificeret med.</p>
	<p>3. Produktet må ikke indeholde følgende ingredienser (i mængder på over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, medmindre andet angives):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fosfor (grænse: 1 g pr. 100 g af produktet) • Biocider, medmindre de anvendes som konserveringsmidler • Biocider, der er klassificeret med H410 eller R50/53 eller H411 eller R51/53 i medfør af direktiv 67/548/EØF, direktiv 1999/45/EF eller forordning (EF) nr. 1272/2008, medmindre de ikke er potentielt bioakkumulerende. Et biocid anses i denne forbindelse for potentielt bioakkumulerende, hvis $\log Pow = \log (\text{oktanol/vand-fordelingskoefficienten}) \geq 3,0$ (medmindre det eksperimentelt bestemte $BCF \leq 100$).

	<p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom:</p> <p>Navn og funktion skal angives for alle biocider. Ved alle biocider klassificeret med H410 eller R50/53 eller H411 eller R51/53 skal log Pow eller BCF angives.</p> <p>Den samlede mængde elementært fosfor skal angives (pr. 100 g af produktet).</p>
	<p>4. Produktets kritiske fortyndingsvolumen (CDV_{kronisk}) må ikke overstige følgende grænser. CDV_{kronisk} fastsættes som anført i den relevante EU-miljømærkeordning (http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm).</p> <ul style="list-style-type: none"> • CDV_{kronisk} for 100 g af produktet må ikke være større end 80 000 liter. <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation, f.eks. teknisk dokumentation fra fabrikanten eller en prøvningsrapport fra et anerkendt organ, accepteres også.</p>
<p>Krav til emballage</p> <p>2. Alle produkter skal leveres med tydelige doseringsangivelser.</p> <p>Verifikation: Doseringsanvisningerne skal forelægges den ordregivende myndighed.</p>	<p>Krav til emballage</p> <p>5. Alle produkter skal leveres med tydelige doseringsangivelser.</p> <p>Verifikation: Doseringsanvisningerne skal forelægges den ordregivende myndighed.</p>
<p>3. Spraydåser eller -flasker med drivgasser må ikke anvendes.</p> <p>Verifikation: Skriftlig erklæring, hvori det bekræftes, at der ikke anvendes drivgasser.</p>	<p>6. Spraydåser eller -flasker med drivgasser må ikke anvendes.</p> <p>Verifikation: Skriftlig erklæring, hvori det bekræftes, at der ikke anvendes drivgasser.</p>

<p>4. Produkter i triggerspraybeholdere skal sælges som led i et genpåfyldningssystem.</p> <p>Verifikation: Skriftlig erklæring, hvori det bekræftes, at triggerspraybeholderne er genpåfyldelige, med nærmere oplysninger om køb af spray til genpåfyldning og pris.</p>	<p>7. Produkter i triggerspraybeholdere skal sælges som led i et genpåfyldningssystem.</p> <p>Verifikation: Skriftlig erklæring, hvori det bekræftes, at triggerspraybeholderne er genpåfyldelige, med nærmere oplysninger om køb af spray til genpåfyldning og pris.</p>
	<p>8. Primæremballagens vægt/nytte-forhold (VNF) må ikke overstige følgende værdier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koncentrerede produkter, herunder både flydende koncentreter og faste stoffer, der fortyndes med vand før brug – VNF 1,20 g emballage pr. liter brugsopløsning (vaskevand). • Brugsklare produkter, dvs. produkter, der bruges uden yderligere fortynding – VNF 150 g emballage pr. liter brugsopløsning (vaskevand). <p>VNF udregnes kun for primæremballagen (herunder kapsler, propper og håndpumper/sprayanordninger) ved brug af følgende formel:</p> $VNF = \Sigma((W_i + U_i)/(D_i \times r_i))$ <p>hvor</p> <p>W_i = vægten (i gram) af primæremballagen (i) inklusive eventuel etiket</p> <p>U_i = vægten (i gram) af det ikkegenanvendte materiale i primæremballagen (i). Hvis det genanvendte materiale udgør 0 %, er $U_i = W_i$.</p> <p>D_i = antallet af funktionelle doseringer (= antal enheder af det doseringsvolumen, producenten anbefaler til 1 liter vaskevand) i primæremballagen (i). For brugsklare produkter, der sælges færdigfortyndede, er D_i = produktvolumenet (i liter).</p> <p>r_i = returtallet, dvs. det antal gange, primæremballagen (i) genbruges til samme formål i et retur- eller genpåfyldningssystem ($r_i = 1$, hvis emballagen ikke genbruges til samme formål).</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke,</p>

	og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation, f.eks. teknisk dokumentation fra fabrikanten eller en prøvningsrapport fra et anerkendt organ, accepteres også.
--	---

Log P_{ow} = log oktanol/vand-fordelingskoefficienten

BCF = Biokoncentrationsfaktor

CAS-nummeret er et internationalt anerkendt identifikationsnummer tildelt af Chemical Abstracts Service (en underafdeling af American Chemical Society) til identifikation af et bestemt stof.

Centrale kriterier	Omfattende kriterier
3.3 EU's GPP-kriterier for vinduespudsemidler	
GENSTAND	GENSTAND
Indkøb af miljøvenlige vinduespudsemidler	Indkøb af miljøvenlige vinduespudsemidler
TEKNISKE SPECIFIKATIONER	TEKNISKE SPECIFIKATIONER
<p>Krav til stoffer</p> <p>1. Der må ikke anføres ingredienser (stoffer) på produktmærkningen, i sikkerhedsdatabladet (SDS) eller i andre relevante tekniske dataark, som er identificeret som særligt problematiske stoffer og opført på listen i overensstemmelse med artikel 59 i forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH-forordningen). Denne liste over stoffer (kandidatlisten) kan ses på:</p> <p>http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom anførelse af</p>	<p>Krav til stoffer</p> <p>1. Produktet må ikke indeholde stoffer, som er identificeret som særligt problematiske stoffer og opført på listen i overensstemmelse med artikel 59 i forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH-forordningen), i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt. Denne liste over stoffer (kandidatlisten) kan ses på:</p> <p>http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom:</p>

<p>ingredienserne på produktmærkningen, i sikkerhedsdatabladet (SDS), på fabrikantens websted eller i andre relevante tekniske dataark sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) og en erklæring om, at ingen af de anførte ingredienser er opført på kandidatlisten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alle stoffer, der er indeholdt i produktet i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, skal angives sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) og en erklæring om, at ingen af stofferne er opført på den opstillede kandidatliste.
	<p>2. Produktet må ikke indeholde ingredienser (stoffer), der overstiger 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, der er klassificeret med en eller flere fare- eller risikosætninger, som illustreret i nedenstående skema og i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 1272/2008 eller direktiv 67/548/EØF. Disse kriterier gælder ikke biocider, som behandles særskilt nedenfor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EUH029, EUH031, EUH032 (udvikler giftig gas ved kontakt med vand eller syre) • R29, R31, R32 (udvikler giftig gas ved kontakt med vand eller syre) • H300, H301, H304, H310, H311, H330, H331, H370, H371, H372, H373 (giftig, livsfarlig eller kan forårsage organskader) • R23, R24, R25, R26, R27, R28, R65, R39/23, R39/24, R39/25, R39/26, R39/27, R39/28, R48/20, R48/21, R48/22, R48/23, R48/24, R48/25, R68/20, R68/21, R68/22 (giftig, meget giftig eller uheldelig skadevirkning) • H317, H334 (sensibiliserende), undtagen enzymer • R42, R43 (sensibiliserende), undtagen enzymer • H340, H341 (mutagen) • R46, R68 (mutagen) • H350, H350i, H351 (kræftfremkaldende) • R40, R45, R49 (kræftfremkaldende) • H360D, H360F, H360FD, H360Fd, H360Df, H361f, H361d, H361fd, H362 (reproduktionstoksisk) • R60, R61, R62, R63, R64 (reproduktionstoksisk) • EUH070 (giftig ved kontakt med øjnene) • R39-41 (giftig ved kontakt med øjnene) • H400, H410, H411, H412 (undtagen duftstoffer), H413 (skadelig for organismer, der lever i vand)

	<ul style="list-style-type: none"> • R50, R50/53, R51/53, R52/53 (undtagen duftstoffer), R53 (skadelig for organismer, der lever i vand) • EUH059 (farlig for ozonlaget) • R59 (farlig for ozonlaget) <p>Overfladeaktive stoffer klassificeret som H400 eller R50 er tilladt, forudsat at koncentrationen i produktet er <25 %/M, hvor "M" er M-faktoren fastsat i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 1272/2008.</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle stoffer, der er indeholdt i produktet i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, skal angives sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) samt eventuelle fare- eller risikosætninger, som de er klassificeret med.
	<p>3. Produktet må ikke indeholde følgende ingredienser (i mængder på over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fosfor • Biocider, medmindre de anvendes som konserveringsmidler • Biocider, der er klassificeret med H410 eller R50/53 eller H411 eller R51/53 i medfør af direktiv 67/548/EØF, direktiv 1999/45/EF eller forordning (EF) nr. 1272/2008, medmindre de ikke er potentielt bioakkumulerende. Et biocid anses i denne forbindelse for potentielt bioakkumulerende, hvis $\log Pow = \log (\text{oktanol/vand-fordelingskoefficienten}) \geq 3,0$ (medmindre det eksperimentelt bestemte $BCF \leq 100$). <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navn og funktion skal angives for alle biocider. Ved alle biocider klassificeret med H410 eller R50/53 eller H411 eller R51/53 skal log

	<p>Pow eller BCF angives.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den samlede mængde elementært fosfor skal angives.
	<p>4. Produktets kritiske fortyndingsvolumen (CDV_{kronisk}) må ikke overstige følgende grænser. CDV_{kronisk} fastsættes som anført i den relevante EU-miljømærkeordning (http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm).</p> <ul style="list-style-type: none"> • CDV_{kronisk} for 100 g af produktet må ikke være større end 4 800 liter. <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation, f.eks. teknisk dokumentation fra fabrikanten eller en prøvningsrapport fra et anerkendt organ, accepteres også.</p>
<p>Krav til emballage</p> <p>2. Alle produkter skal leveres med tydelige doseringsangivelser.</p> <p>Verifikation: Doseringsanvisningerne skal forelægges den ordregivende myndighed.</p>	<p>Krav til emballage</p> <p>5. Alle produkter skal leveres med tydelige doseringsangivelser.</p> <p>Verifikation: Doseringsanvisningerne skal forelægges den ordregivende myndighed.</p>
<p>3. Spraydåser eller -flasker med drivgasser må ikke anvendes.</p> <p>Verifikation: Skriftlig erklæring, hvori det bekræftes, at der ikke anvendes drivgasser.</p>	<p>6. Spraydåser eller -flasker med drivgasser må ikke anvendes.</p> <p>Verifikation: Skriftlig erklæring, hvori det bekræftes, at der ikke anvendes drivgasser.</p>
	<p>7. Primæremballagens vægt/nytte-forhold (VNF) må ikke overstige følgende værdier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koncentrerede produkter, herunder både flydende koncentreter og faste stoffer, der fortyndes med vand før brug – VNF 1,20 g emballage pr. liter brugsopløsning (vaskevand). • Brugsklare produkter, dvs. produkter, der bruges uden yderligere fortynding – VNF 150 g emballage pr. liter brugsopløsning (vaskevand).

	<p>VNF udregnes kun for primæremballagen (herunder kapsler, propper og håndpumper/sprayanordninger) ved brug af følgende formel:</p> $\text{VNF} = \Sigma((W_i + U_i)/(D_i \times r_i))$ <p>hvor</p> <p>W_i = vægten (i gram) af primæremballagen (i) inklusive eventuel etiket</p> <p>U_i = vægten (i gram) af det ikkegenanvendte materiale i primæremballagen (i). Hvis det genanvendte materiale udgør 0 %, er $U_i = W_i$.</p> <p>D_i = antallet af funktionelle doseringer (= antal enheder af det doseringsvolumen, producenten anbefaler til 1 liter vaskevand) i primæremballagen (i). For brugsklare produkter, der sælges færdigfortyndede, er D_i = produktvolumenet (i liter).</p> <p>r_i = returtallet, dvs. det antal gange, primæremballagen (i) genbruges til samme formål i et retur- eller genpåfyldningssystem ($r_i = 1$, hvis emballagen ikke genbruges til samme formål).</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation, f.eks. teknisk dokumentation fra fabrikanten eller en prøvningsrapport fra et anerkendt organ, accepteres også.</p>
--	---

Log P_{ow} = log oktanol/vand-fordelingskoefficienten

BCF = Biokoncentrationsfaktor

CAS-nummeret er et internationalt anerkendt identifikationsnummer tildelt af Chemical Abstracts Service (en underafdeling af American Chemical Society) til identifikation af et bestemt stof.

Centrale kriterier	Omfattende kriterier
3.4 EU's GPP-kriterier for håndopvaskemidler	
GENSTAND	GENSTAND
Køb af miljøvenlige håndopvaskemidler	Køb af miljøvenlige håndopvaskemidler
TEKNISKE SPECIFIKATIONER	TEKNISKE SPECIFIKATIONER
<p>Krav til stoffer</p> <p>1. Der må ikke anføres ingredienser (stoffer) på produktmærkningen, i sikkerhedsdatabladet (SDS) eller i andre relevante tekniske dataark, som er identificeret som særligt problematiske stoffer og opført på listen i overensstemmelse med artikel 59 i forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH-forordningen). Denne liste over stoffer (kandidatlisten) kan ses på:</p> <p>http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp</p> <p>Verification: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom anførelse af ingredienserne på produktmærkningen, i sikkerhedsdatabladet (SDS), på fabrikantens websted eller i andre relevante tekniske dataark sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) og en erklæring om, at ingen af de anførte ingredienser er opført på kandidatlisten.</p>	<p>Krav til stoffer</p> <p>1. Produktet må ikke indeholde stoffer, som er identificeret som særligt problematiske stoffer og opført på listen i overensstemmelse med artikel 59 i forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH-forordningen), i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt. Denne liste over stoffer (kandidatlisten) kan ses på:</p> <p>http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom:</p> <p>Alle stoffer, der er indeholdt i produktet i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, skal angives sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) og en erklæring om, at ingen af stofferne er opført på den opstillede kandidatliste.</p> <p>2. Produktet må ikke indeholde ingredienser (stoffer), der overstiger 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, der er klassificeret med en eller flere fare- eller risikosætninger, som illustreret i nedenstående skema og i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 1272/2008 eller direktiv 67/548/EØF. Disse kriterier gælder ikke biocider, som behandles særskilt nedenfor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EUH029, EUH031, EUH032 (udvikler giftig gas ved kontakt med

vand eller syre)

- R29, R31, R32 (udvikler giftig gas ved kontakt med vand eller syre)
- H300, H301, H304, H310, H311, H330, H331, H370, H371, H372, H373 (giftig, livsfarlig eller kan forårsage organskader)
- R23, R24, R25, R26, R27, R28, R65, R39/23, R39/24, R39/25, R39/26, R39/27, R39/28, R48/20, R48/21, R48/22, R48/23, R48/24, R48/25, R68/20, R68/21, R68/22 (giftig, meget giftig eller uheldelig skadevirkning)
- H317, H334 (sensibiliserende), undtagen enzymer
- R42, R43 (sensibiliserende), undtagen enzymer
- H340, H341 (mutagen)
- R46, R68 (mutagen)
- H350, H350i, H351 (kræftfremkaldende)
- R40, R45, R49 (kræftfremkaldende)
- H360D, H360F, H360FD, H360Fd, H360Df, H361f, H361d, H361fd, H362 (reproduktionstoksisk)
- R60, R61, R62, R63, R64 (reproduktionstoksisk)
- EUH070 (giftig ved kontakt med øjnene)
- R39-41 (giftig ved kontakt med øjnene)
- H400, H410, H411, H412 (undtagen duftstoffer), H413 (skadelig for organismer, der lever i vand)
- R50, R50/53, R51/53, R52/53 (undtagen duftstoffer), R53 (skadelig for organismer, der lever i vand)
- EUH059 (farlig for ozonlaget)
- R59 (farlig for ozonlaget)

Overfladeaktive stoffer klassificeret som H400 eller R50 er tilladt, forudsat at koncentrationen i produktet er <25 %/M, hvor "M" er M-faktoren fastsat i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 1272/2008.

Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom:

	<ul style="list-style-type: none"> • Alle stoffer, der er indeholdt i produktet i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, skal angives sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) samt eventuelle fare- eller risikosætninger, som de er klassificeret med.
	<p>3. Produktet må ikke indeholde følgende ingredienser (i mængder på over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duftstoffer i håndopvaskemidler til erhvervmæssig brug • Biocider, medmindre de anvendes som konserveringsmidler • Biocider, der er klassificeret med H410 eller R50/53 eller H411 eller R51/53 i medfør af direktiv 67/548/EØF, direktiv 1999/45/EF eller forordning (EF) nr. 1272/2008, medmindre de ikke er potentielt bioakkumulerende. Et biocid anses i denne forbindelse for potentielt bioakkumulerende, hvis $\log Pow = \log (\text{oktanol/vandfordelingskoefficienten}) \geq 3,0$ (medmindre det eksperimentelt bestemte $BCF \leq 100$). <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navn og funktion skal angives for alle biocider. Ved alle biocider klassificeret med H410 eller R50/53 eller H411 eller R51/53 skal $\log Pow$ eller BCF angives. • For håndopvaskemidler til erhvervmæssig brug skal alle duftstoffer, der er indeholdt i produktet i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, angives.

	<p>4. Produktets kritiske fortyndingsvolumen (CDV_{kronisk}) må ikke overstige følgende grænser. CDV_{kronisk} fastsættes som anført i den relevante EU-miljømærkeordning (http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm).</p> <ul style="list-style-type: none"> • CDV_{kronisk} for den anbefalede dosering til 1 liter opvaskevand til rengøring af normalt snavset service må ikke være større end 3 800 liter. <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation, f.eks. teknisk dokumentation fra fabrikanten eller en prøvningsrapport fra et anerkendt organ, accepteres også.</p>
<p>Krav til emballage</p> <p>2. Alle produkter skal leveres med tydelige doseringsangivelser.</p> <p>Verifikation: Doseringsanvisningerne skal forelægges den ordregivende myndighed.</p>	<p>Krav til emballage</p> <p>5. Alle produkter skal leveres med tydelige doseringsangivelser.</p> <p>Verifikation: Doseringsanvisningerne skal forelægges den ordregivende myndighed.</p>

6. Primæremballagens vægt/nytte-forhold (VNF) må ikke overstige følgende værdi – VNF 1,20 g emballage pr. liter brugsopløsning (opvaskevand).

VNF udregnes kun for primæremballagen (herunder kapsler, propper og håndpumper/sprayanordninger) ved brug af følgende formel:

$$\text{VNF} = \Sigma((W_i + U_i)/(D_i \times r_i))$$

hvor

W_i = vægten (i gram) af primæremballagen (i) inklusive eventuel etiket

U_i = vægten (i gram) af det ikkegenanvendte materiale i primæremballagen (i). Hvis det genanvendte materiale udgør 0 %, er $U_i = W_i$.

D_i = antallet af funktionelle doseringer (= antal enheder af det doseringsvolumen, producenten anbefaler til 1 liter vaskevand) i primæremballagen (i).

r_i = returtallet, dvs. det antal gange, primæremballagen (i) genbruges til samme formål i et retur- eller genpåfyldningssystem ($r_i = 1$, hvis emballagen ikke genbruges til samme formål).

Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation, f.eks. teknisk dokumentation fra fabrikanten eller en prøvningsrapport fra et anerkendt organ, accepteres også.

$\log P_{ow}$ = log oktanol/vand-fordelingskoefficienten

BCF = Biokoncentrationsfaktor

CAS-nummeret er et internationalt anerkendt identifikationsnummer tildelt af Chemical Abstracts Service (en underafdeling af American Chemical Society) til identifikation af et bestemt stof.

Centrale kriterier	Omfattende kriterier
3.5 EU's GPP-kriterier for vaskemidler og pletfjernere til forbehandling	
GENSTAND	GENSTAND
Køb af miljøvenlige vaskemidler og pletfjernere til forbehandling	Køb af miljøvenlige vaskemidler og pletfjernere til forbehandling
TEKNISKE SPECIFIKATIONER	TEKNISKE SPECIFIKATIONER
<p>Krav til stoffer</p> <p>1. Der må ikke anføres ingredienser (stoffer) på produktmærkningen, i sikkerhedsdatabladet (SDS) eller i andre relevante tekniske dataark, som er identificeret som særligt problematiske stoffer og opført på listen i overensstemmelse med artikel 59 i forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH-forordningen). Denne liste over stoffer (kandidatlisten) kan ses på:</p> <p>http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom anførelse af ingredienserne på produktmærkningen, i sikkerhedsdatabladet (SDS), på fabrikantens websted eller i andre relevante tekniske dataark sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) og en erklæring om, at ingen af de anførte ingredienser er opført på kandidatlisten.</p>	<p>Krav til stoffer</p> <p>1. Produktet må ikke indeholde stoffer, som er identificeret som særligt problematiske stoffer og opført på listen i overensstemmelse med artikel 59 i forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH-forordningen), i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt. Denne liste over stoffer (kandidatlisten) kan ses på:</p> <p>http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle stoffer, der er indeholdt i produktet i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, skal angives sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) og en erklæring om, at ingen af stofferne er opført på den opstillede kandidatliste.
	<p>2. Produktet må ikke indeholde ingredienser (stoffer), der overstiger 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, der er klassificeret med en eller flere fare- eller risikosætninger, som illustreret i nedenstående skema og i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 1272/2008 eller direktiv 67/548/EØF. Disse kriterier gælder ikke biocider, som behandles særskilt nedenfor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EUH029, EUH031, EUH032 (udvikler giftig gas ved kontakt med

	<p>vand eller syre)</p> <ul style="list-style-type: none"> • R29, R31, R32 (udvikler giftig gas ved kontakt med vand eller syre) • H300, H301, H304, H310, H311, H330, H331, H370, H371, H372, H373 (giftig, livsfarlig eller kan forårsage organskader) • R23, R24, R25, R26, R27, R28, R65, R39/23, R39/24, R39/25, R39/26, R39/27, R39/28, R48/20, R48/21, R48/22, R48/23, R48/24, R48/25, R68/20, R68/21, R68/22 (giftig, meget giftig eller uheldelig skadevirkning) • H317, H334 (sensibiliserende), undtagen enzymer og blegemiddelkatalysatorer • R42, R43 (sensibiliserende), undtagen enzymer og blegemiddelkatalysatorer • H340, H341 (mutagen) • R46, R68 (mutagen) • H350, H350i, H351 (kræftfremkaldende) • R40, R45, R49 (kræftfremkaldende) • H360D, H360F, H360FD, H360Fd, H360Df, H361f, H361d, H361fd, H362 (reproduktionstoksisk) • R60, R61, R62, R63, R64 (reproduktionstoksisk) • EUH070 (giftig ved kontakt med øjnene) • R39-41 (giftig ved kontakt med øjnene) • H400, H410, H411, H412 (undtagen duftstoffer), H413 (undtagen optiske blegemidler i hvidvaskemidler) (skadelig for organismer, der lever i vand) • R50, R50/53, R51/53, R52/53 (undtagen duftstoffer), R53 (undtagen optiske blegemidler i hvidvaskemidler) (skadelig for organismer, der lever i vand) • EUH059 (farlig for ozonlaget) • R59 (farlig for ozonlaget) <p>Overfladeaktive stoffer klassificeret som H400 eller R50 er tilladt, forudsat at koncentrationen i produktet er <25 %.</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke,</p>
--	---

	<p>og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle stoffer, der er indeholdt i produktet i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, skal angives sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) samt eventuelle fare- eller risikosætninger, som de er klassificeret med.
<p>2. Følgende ingredienser må ikke anføres på produktmærkningen, i sikkerhedsdatabladet (SDS) eller i andre relevante tekniske dataark:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Phosphater <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom anførelse af ingredienserne på produktmærkningen, i sikkerhedsdatabladet (SDS), på fabrikantens websted eller i andre relevante tekniske dataark sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) og en erklæring om, at ingen af de anførte ingredienser er opført på kandidatlisten.</p>	<p>3. Produktet må ikke indeholde følgende ingredienser (i mængder på over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Phosphater • Biocider, medmindre de anvendes som konserveringsmidler • Biocider, der er klassificeret med H410 eller R50/53 eller H411 eller R51/53 eller H412 eller R52/53 i medfør af direktiv 67/548/EØF, direktiv 1999/45/EF eller forordning (EF) nr. 1272/2008, medmindre de ikke er potentielt bioakkumulerende. Et biocid anses i denne forbindelse for potentielt bioakkumulerende, hvis $\log Pow = \log (\text{oktanol/vand-fordelingskoefficienten}) \geq 3,0$ (medmindre det eksperimentelt bestemte $BCF \leq 100$). <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navn og funktion skal angives for alle biocider. Ved alle biocider klassificeret med H410 eller R50/53 eller H411 eller R51/53 skal $\log Pow$ eller BCF angives. • Den samlede mængde phosphater skal angives.
	<p>4. Produktets kritiske fortyndingsvolumen (CDV_{kronisk}) må ikke overstige følgende grænser. CDV_{kronisk} fastsættes som anført i den relevante EU-miljømærkeordning (http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm).</p> <ul style="list-style-type: none"> • For hvidvaskemidler og vaskemidler til kulørt vask (alle typer) må CDV_{kronisk} ikke være større end 35 000 liter pr. kg vask.

	<ul style="list-style-type: none"> • For finvaskemidler (alle typer) må CDV_{kronisk} ikke være større end 20 000 liter pr. kg vask. • For pletfjernere til forbehandling må CDV_{kronisk} ikke være større end 3 500 liter pr. kg vask. <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation, f.eks. teknisk dokumentation fra fabrikanten eller en prøvningsrapport fra et anerkendt organ, accepteres også.</p>
<p>Krav til dosering</p> <p>3. Den anbefalede dosering for en vandhårdhed på 2,5 mmol CaCO_3/l ("medium vandhårdhed") må ikke overstige følgende værdier for "normalt tilsmudsede" tekstiler (hvidvaskemidler og vaskemidler til kulørt vask) og "let tilsmudsede" tekstiler (finvaskemidler):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvidvaskemidler – 17,0 g pr. kg vask (pulver- og tabletform) eller 17,0 ml pr. kg vask (væsker) • Vaskemidler til kulørt vask – 17,0 g pr. kg vask (pulver- og tabletform) eller 17,0 ml pr. kg vask (væsker) • Finvaskemidler – 17,0 g pr. kg vask (pulver- og tabletform) eller 17,0 ml pr. kg vask (væsker) <p>Hvis der er anbefalinger for både forvask og efterfølgende vask, skal den samlede anbefalede dosering (forvask + efterfølgende vask) opfylde niveauet for den maksimale dosering.</p> <p>Verifikation: Den anbefalede dosering for en medium vandhårdhed skal angives for "normalt tilsmudsede" tekstiler og "let tilsmudsede" tekstiler. Hvis den anbefalede dosering angives pr. vaskemaskinfuld, skal doseringen baseres på en vaskemaskinfuld på 4,5 kg (tørt tøj) for hvidvaskemidler og vaskemidler til kulørt vask og en vaskemaskinfuld på 2,5 kg (tørt tøj) for finvaskemidler.</p>	<p>Krav til dosering</p> <p>5. Den anbefalede dosering for en vandhårdhed på 2,5 mmol CaCO_3/l må ikke overstige følgende værdier for "normalt tilsmudsede" tekstiler (hvidvaskemidler og vaskemidler til kulørt vask) og "let tilsmudsede" tekstiler (finvaskemidler):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvidvaskemidler – 17,0 g pr. kg vask (pulver- og tabletform) eller 17,0 ml pr. kg vask (væsker) • Vaskemidler til kulørt vask – 17,0 g pr. kg vask (pulver- og tabletform) eller 17,0 ml pr. kg vask (væsker) • Finvaskemidler – 17,0 g pr. kg vask (pulver- og tabletform) eller 17,0 ml pr. kg vask (væsker) <p>Hvis der er anbefalinger for både forvask og efterfølgende vask, skal den samlede anbefalede dosering (forvask + efterfølgende vask) opfylde niveauet for den maksimale dosering.</p> <p>Verifikation: Den anbefalede dosering for en medium vandhårdhed skal angives for "normalt tilsmudsede" tekstiler og "let tilsmudsede" tekstiler. Hvis den anbefalede dosering angives pr. vaskemaskinfuld, skal doseringen baseres på en vaskemaskinfuld på 4,5 kg (tørt tøj) for hvidvaskemidler og vaskemidler til kulørt vask og en vaskemaskinfuld på 2,5 kg (tørt tøj) for finvaskemidler.</p>
<p>Krav til emballage</p>	<p>Krav til emballage</p>

<p>4. Alle produkter skal leveres med tydelige doseringsangivelser.</p> <p>Verifikation: Doseringsanvisningerne skal forelægges den ordregivende myndighed.</p>	<p>6. Alle produkter skal leveres med tydelige doseringsangivelser.</p> <p>Verifikation: Doseringsanvisningerne skal forelægges den ordregivende myndighed.</p>
	<p>7. Primæremballagens vægt/nytte-forhold (VNF) må ikke overstige følgende værdier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pulver – VNF 1,2 g pr. kg vask • Andre (f.eks. væsker, gel, tabletter, kapsler) – VNF 1,5 g pr. kg vask. <p>VNF udregnes kun for primæremballagen (herunder kapsler, propper og håndpumper/sprayanordninger) ved brug af følgende formel:</p> $VNF = \Sigma((W_i + U_i)/(D_i \times r_i))$ <p>hvor</p> <p>W_i = vægten (i gram) af primæremballagen (i) inklusive eventuel etiket</p> <p>U_i = vægten (i gram) af det ikkegenanvendte materiale i primæremballagen (i). Hvis det genanvendte materiale udgør 0 %, er $U_i = W_i$.</p> <p>D_i = antallet af funktionelle doseringer i primæremballagen (i). Den funktionelle enhed = dosering i g/kg vask</p> <p>r_i = returtallet, dvs. det antal gange, primæremballagen (i) anvendes til samme formål gennem et retur- eller refill-system. Standardværdien for r er sat til 1 (= ingen genbrug). Kun hvis det dokumenteres, at emballagekomponenten genbruges til samme formål, kan en højere værdi for r anvendes til udregningen.</p> <p>Plast-/papir-/papemballage med mere end 80 % genanvendt materiale undtages fra dette krav.</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne.</p>

	Anden relevant dokumentation, f.eks. teknisk dokumentation fra fabrikanten eller en prøvningsrapport fra et anerkendt organ, accepteres også.
KONTRAKTLIGE BESTEMMELSER	KONTRAKTLIGE BESTEMMELSER
1. Der skal indsendes oplysninger om de anbefalede vasketemperaturer for vaskemidler.	1. Der skal indsendes oplysninger om de anbefalede vasketemperaturer.

Log P_{ow} = log oktanol/vand-fordelingskoefficienten

BCF = Biokoncentrationsfaktor

CAS-nummeret er et internationalt anerkendt identifikationsnummer tildelt af Chemical Abstracts Service (en underafdeling af American Chemical Society) til identifikation af et bestemt stof.

Centrale kriterier	Omfattende kriterier
3.6 EU's GPP-kriterier for opvaskemidler og skyllemidler	
GENSTAND	GENSTAND
Køb af miljøvenlige opvaskemidler og skyllemidler	Køb af miljøvenlige opvaskemidler og skyllemidler
TEKNISKE SPECIFIKATIONER	TEKNISKE SPECIFIKATIONER
Krav til stoffer 1. Der må ikke anføres ingredienser (stoffer) på produktmærkningen, i sikkerhedsdatabladet (SDS) eller i andre relevante tekniske dataark, som er identificeret som særligt problematiske stoffer og opført på listen i overensstemmelse med artikel 59 i forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH-forordningen). Denne liste over stoffer (kandidatlisten) kan ses på: http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp	Krav til stoffer 1. Produktet må ikke indeholde stoffer, som er identificeret som særligt problematiske stoffer og opført på listen i overensstemmelse med artikel 59 i forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH-forordningen), i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt. Denne liste over stoffer (kandidatlisten) kan ses på: http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

<p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom anførelse af ingredienserne på produktmærkningen, i sikkerhedsdatabladet (SDS), på fabrikantens websted eller i andre relevante tekniske dataark sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) og en erklæring om, at ingen af de anførte ingredienser er opført på kandidatlisten.</p>	<p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle stoffer, der er indeholdt i produktet i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, skal angives sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) og en erklæring om, at ingen af stofferne er opført på den opstillede kandidatliste.
	<p>2. Produktet må ikke indeholde ingredienser (stoffer), der overstiger 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, der er klassificeret med en eller flere fare- eller risikosætninger, som illustreret i nedenstående skema og i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 1272/2008 eller direktiv 67/548/EØF. Disse kriterier gælder ikke biocider, som behandles særskilt nedenfor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • EUH029, EUH031, EUH032 (udvikler giftig gas ved kontakt med vand eller syre) • R29, R31, R32 (udvikler giftig gas ved kontakt med vand eller syre) • H300, H301, H304, H310, H311, H330, H331, H370, H371, H372, H373 (giftig, livsfarlig eller kan forårsage organskader) • R23, R24, R25, R26, R27, R28, R65, R39/23, R39/24, R39/25, R39/26, R39/27, R39/28, R48/20, R48/21, R48/22, R48/23, R48/24, R48/25, R68/20, R68/21, R68/22 (giftig, meget giftig eller uhelbredelig skadevirkning) • H317, H334 (sensibiliserende), undtagen enzymer • R42, R43 (sensibiliserende), undtagen enzymer • H340, H341 (mutagen) • R46, R68 (mutagen) • H350, H350i, H351 (kræftfremkaldende) • R40, R45, R49 (kræftfremkaldende) • H360D, H360F, H360FD, H360Fd, H360Df, H361f, H361d, H361fd, H362 (reproduktionstoksisk) • R60, R61, R62, R63, R64 (reproduktionstoksisk) • EUH070 (giftig ved kontakt med øjnene) • R39-41 (giftig ved kontakt med øjnene)

	<ul style="list-style-type: none"> • H400, H410, H411, H412 (undtagen duftstoffer), H413 (skadelig for organismer, der lever i vand) • R50, R50/53, R51/53, R52/53 (undtagen duftstoffer), R53 (skadelig for organismer, der lever i vand) • EUH059 (farlig for ozonlaget) • R59 (farlig for ozonlaget) <p>Overfladeaktive stoffer klassificeret som H400 eller R50 er tilladt, forudsat at koncentrationen i produktet er <25 %.</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle stoffer, der er indeholdt i produktet i mængder over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt, skal angives sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) samt eventuelle fare- eller risikosætninger, som de er klassificeret med.
<p>2. Følgende ingredienser må ikke anføres på produktmærkningen, i sikkerhedsdatabladet (SDS) eller i andre relevante tekniske dataark:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Phosphater <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom anførelse af ingredienserne på produktmærkningen, i sikkerhedsdatabladet (SDS), på</p>	<p>3. Produktet må ikke indeholde følgende ingredienser (i mængder på over 0,01 vægtprocent af det færdige produkt):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Phosphater • Biocider, medmindre de anvendes som konserveringsmidler • Biocider, der er klassificeret med H410 eller R50/53 eller H411 eller R51/53 eller H412 eller R52/53 i medfør af direktiv 67/548/EØF, direktiv 1999/45/EF eller forordning (EF) nr. 1272/2008, medmindre de ikke er potentielt bioakkumulerende. Et biocid anses i denne forbindelse for potentielt bioakkumulerende, hvis $\log Pow = \log (\text{oktanol/vand-fordelingskoefficienten}) \geq 3,0$ (medmindre det eksperimentelt bestemte $BCF \leq 100$). <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation accepteres også såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navn og funktion skal angives for alle biocider. Ved alle biocider

<p>fabrikantens websted eller i andre relevante tekniske dataark sammen med deres CAS-numre (såfremt et sådant foreligger) og en erklæring om, at ingen af de anførte ingredienser er opført på kandidatlisten.</p>	<p>klassificeret med H410 eller R50/53 eller H411 eller R51/53 eller H412 eller R52/53 skal log Pow eller BCF angives.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den samlede mængde fosphater skal angives.
	<p>4. Produktets kritiske fortyndingsvolumen (CDV_{kronisk}) må ikke overstige følgende grænser. CDV_{kronisk} fastsættes som anført i den relevante EU-miljømærkeordning (http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm).</p> <ul style="list-style-type: none"> • For opvaskemidler med én funktion må CDV_{kronisk} ikke være større end 25 000 liter pr. vask. • For opvaskemidler med flere funktioner må CDV_{kronisk} ikke være større end 30 000 liter pr. vask. • For skyllemidler må CDV_{kronisk} ikke være større end 10 000 liter pr. vask. <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation, f.eks. teknisk dokumentation fra fabrikanten eller en prøvningsrapport fra et anerkendt organ, accepteres også.</p>
<p>Krav til emballage</p> <p>3. Alle produkter skal leveres med tydelige doseringsangivelser.</p> <p>Verifikation: Doseringsanvisningerne skal forelægges den ordregivende myndighed.</p>	<p>Krav til emballage</p> <p>5. Alle produkter skal leveres med tydelige doseringsangivelser.</p> <p>Verifikation: Doseringsanvisningerne skal forelægges den ordregivende myndighed.</p>
<p>4. Kartonemballage skal bestå af $\geq 80\%$ genbrugsmateriale.</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation, f.eks. teknisk dokumentation fra fabrikanten eller en prøvningsrapport fra et anerkendt organ, accepteres også.</p>	<p>6. Kartonemballage skal bestå af $\geq 80\%$ genbrugsmateriale.</p> <p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation, f.eks. teknisk dokumentation fra fabrikanten eller en prøvningsrapport fra et anerkendt organ, accepteres også.</p>
	<p>7. Vægten af primæremballagen må ikke overstige 2,0 g pr. vask.</p>

	<p>Verifikation: Produkter, der er mærket med et relevant type I-miljømærke, og som opfylder de angivne kriterier, anses for at opfylde specifikationerne. Anden relevant dokumentation, f.eks. teknisk dokumentation fra fabrikanten eller en prøvningsrapport fra et anerkendt organ, accepteres også.</p>
--	---

Log P_{ow} = log oktanol/vand-fordelingskoefficienten

BCF = Biokoncentrationsfaktor

CAS-nummeret er et internationalt anerkendt identifikationsnummer tildelt af Chemical Abstracts Service (en underafdeling af American Chemical Society) til identifikation af et bestemt stof.

Centrale kriterier	Omfattende kriterier
3.7 EU's GPP-kriterier for rengøringsydelser	
GENSTAND	GENSTAND
Miljøvenlige rengøringsydelser.	Miljøvenlige rengøringsydelser.
UDVÆLGELSESKRITERIER	UDVÆLGELSESKRITERIER
	<p>Tilbudsgiveren skal påvise at kunne udføre ydelsen på en miljøvenlig måde. Hertil hører dokumentation for, at personalet løbende oplæres i de sundheds-, sikkerheds- og miljømæssige aspekter af rengøringsaktiviteter, og dokumentation for, at de sundheds-, sikkerheds- og miljømæssige forpligtelser overholdes.</p> <p>Verifikation: Et miljøledelsessystem (som f.eks. EMAS eller ISO 14001) anerkendes som dokumentation for, at ydelserne opfylder specifikationerne, hvis det dækker og attesterer miljøledelseskapaciteten som fastsat i udvælgelseskriterierne, hvilket også er gældende for tilsvarende miljøledelsesforanstaltninger.</p>
TEKNISKE SPECIFIKATIONER	TEKNISKE SPECIFIKATIONER

<p>1. De produkter, som rengøringsfirmaet anvender, skal opfylde de relevante centrale kriterier angivet i afsnit 3.1-3.6 ovenfor.</p> <p>Verifikation: Tilbudsgiveren skal indsende en liste over de anvendte produkter samt dokumentation for, at produkterne overholder specifikationerne for de centrale kriterier angivet i afsnit 3.1-3.6 ovenfor.</p>	<p>1. De produkter, som rengøringsfirmaet anvender, skal opfylde de relevante omfattende kriterier angivet i afsnit 3.1-3.6 ovenfor.</p> <p>Verifikation: Tilbudsgiveren skal indsende en liste over de anvendte produkter samt dokumentation for, at produkterne overholder specifikationerne for de omfattende kriterier angivet i afsnit 3.1-3.6 ovenfor.</p>
<p>KONTRAKTLIGE BESTEMMELSER</p>	<p>KONTRAKTLIGE BESTEMMELSER</p>
<p>1. Seks måneder efter kontraktens indgåelse og derefter ved udgangen af hvert kontraktår skal leverandøren indsende en opgørelse med navn og mængde på de rengøringsmidler, der er anvendt. For alle produkter, som ikke er nævnt i det oprindelige bud, gælder det, at leverandøren skal indsende den påkrævede dokumentation for, at ydelserne opfylder de tekniske specifikationer.</p> <p>Verifikation: Rapporter med angivelse af de anvendte produkter. Leverandøren skal også kunne begrunde rengøringsintervallerne og det produktsortiment, der anvendes.</p>	<p>1. Seks måneder efter kontraktens indgåelse og derefter ved udgangen af hvert kontraktår skal leverandøren indsende en opgørelse med navn og mængde på de rengøringsmidler, der er anvendt. For alle produkter, der ikke nævnes i det oprindelige bud, skal der indsendes dokumentation for, at de opfylder specifikationerne.</p> <p>Verifikation: Rapporter med angivelse af de anvendte produkter. Leverandøren skal også kunne begrunde rengøringsintervallerne og det produktsortiment, der anvendes.</p>
<p>Personale og organisation</p> <p>2. Alle medarbejdere, der benyttes til at udføre rengøringsopgaver, skal løbende oplæres i udførelsen af de forskellige opgaver. Denne oplæring omfatter de anvendte rengøringsmidler, metoder, udstyr og maskiner samt affaldshåndtering og aspekter vedrørende sundhed, sikkerhed og miljøet.</p> <p>Verifikation: Der skal føres et register over uddannelsestiltag (oplæring/efteruddannelse), som skal stilles til rådighed for den ordregivende myndighed.</p>	<p>Personale og organisation</p> <p>2. Alle medarbejdere, der benyttes til at udføre rengøringsopgaver, skal løbende oplæres i udførelsen af de forskellige opgaver. Denne oplæring omfatter de anvendte rengøringsmidler, metoder, udstyr og maskiner samt affaldshåndtering og aspekter vedrørende sundhed, sikkerhed og miljøet.</p> <p>Verifikation: Der skal føres et register over uddannelsestiltag (oplæring/efteruddannelse), som skal stilles til rådighed for den ordregivende myndighed.</p>

	<p>3. Der skal efter aftale med den ordregivende myndighed udarbejdes præcise arbejdsinstruktioner vedrørende miljøbeskyttelse og arbejdsmiljøstandarder i forbindelse med opgavens udførelse, og disse instruktioner skal placeres på steder i bygningerne, der til enhver tid er synlige for rengøringspersonalet.</p> <p>Verifikation: De pågældende instruktioner skal forelægges den ordregivende myndighed med henblik på kontrol.</p>
	<p>4. Der skal udpeges en facility manager, en arbejdsformand eller en koordinator, der skal tilrettelægge og føre tilsyn med rengøringen. Den udpegede person skal holde kontakt til den ordregivende myndighed og være til rådighed i arbejdstiden. Facility manager, arbejdsformanden eller koordinatoren skal være tilstrækkelig uddannet inden for arbejdsmiljøstandarder, anvendelsesteknikker og miljøforhold.</p> <p>Verifikation: Leverandøren skal oplyse navnene på de ansvarlige medarbejdere med nærmere oplysninger om deres kvalifikationer og uddannelse samt kontaktoplysninger.</p>
	<p>Miljøvenlige rengøringsteknikker</p> <p>5. Leverandøren skal anvende genanvendelige mikrofiberklude, hvor det er hensigtsmæssigt.</p> <p>Verifikation: Inden for seks måneder efter kontraktens ikrafttræden skal leverandøren fremsende en rapport til den ordregivende myndighed om anvendelsen af mikrofiberklude.</p>

Forklarende noter

Miljømærker af type I eller ISO 14024

Miljømærker af type I eller ISO 14024 har underliggende kriterier, der er fastlagt af et uafhængigt organ, og som overvåges i en certificerings- og revisionsproces. De er således en særdeles gennemsigtig, pålidelig og uafhængig informationskilde. Disse mærker skal opfylde følgende betingelser:

- Kravene til mærket baseres på et videnskabeligt grundlag
- Miljømærkerne vedtages med deltagelse af alle berørte parter såsom statslige institutioner, forbrugere, fabrikanter, detailhandlere og miljøorganisationer
- De er tilgængelige for alle berørte parter.

Inden for offentlige indkøb kan indkøberne kræve, at kriterierne for et bestemt miljømærke skal være opfyldt, og at miljømærket kan bruges som dokumentation for opfyldelse af kriterierne. De må imidlertid ikke kræve, at produktet er mærket med et miljømærke. Desuden kan indkøberne kun benytte miljømærkekriterier vedrørende egenskaberne ved selve produktet eller tjenesteydelsen eller produktionsprocessen og ikke kriterier vedrørende den almindelige ledelse af virksomheden.

Bevis for opfyldelse af kriterierne

Hvis verificeringen af kriterierne tillader brug af anden relevant dokumentation, kan det f.eks. være teknisk dokumentation fra fabrikanten, en prøvningsrapport fra et anerkendt organ eller andre relevante beviser. Den ordregivende myndighed skal selv afgøre fra sag til sag, om den fremlagte dokumentation set fra en teknisk/juridisk synsvinkel kan anses for egnet.

Rengøringsmidler

- **Miljømærkekriterier:** Det er muligt at angive, at de kriterier, der ligger til grund for et bestemt miljømærke, skal opfyldes, forudsat at kriterierne kan anvendes til at definere produktet, og forudsat at andre former for bevis også accepteres. For yderligere oplysninger henvises til det vedlagte faktablad om anvendelsen af miljømærker i forbindelse med offentlige indkøb:

http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/toolkit/module1_factsheet_ecolabels.pdf

Rengøringsydelse

- **Udarbejdelse af arbejdsinstruktioner:** Et effektivt middel til at reducere mængden af stoffer, der anvendes til rengøring, er at sikre, at der ikke forekommer unødvendig rengøring. Leverandøren skal i forbindelse med udarbejdelsen af arbejdsinstruktioner opfordres til at fastsætte et passende rengøringsinterval for de forskellige områder i bygningen.
- **Begrænsning af mængden af anvendte rengøringsprodukter:** Det kan være hensigtsmæssigt at tilskynde til en forbedring af de miljø- og sundhedsmæssige aspekter af ydelsen i hele kontraktperioden ved i kontrakten at indføre mål for løbende forbedringer. Dette kan f.eks. gøres ved at fastsætte, at mængden af rengøringsprodukter skal reduceres hvert år med en nærmere angivet procentsats, hvilket kan vurderes ved at bede leverandøren om at indsende en fuldstændig opgørelse over mængden af produkter, der anvendes på et år. Det er i den forbindelse vigtigt at foretage løbende kvalitetskontroller for at sikre, at det ikke går ud over kvaliteten af ydelsen. Leverandørerne kan også blive anmodet om at levere automatiske blandere til fortynding af rengøringsmidlerne for at sikre en optimal anvendelse af rengøringsmidlerne.

- **Optimering af de anvendte produkter:** En række af de produkter, der typisk anvendes i forbindelse med rengøringsydelser, anvendes ofte for hyppigt eller er overflødige ud fra et hygiejneperspektiv. Det kan f.eks. være produkter som toiletfriskere, tilsætningsstoffer til cisternen, duftblokke til pissoirer, luftfriskere, kemisk afløbsrens, skyllemidler, gulvbehandlingsmidler baseret på vandopløselige polymerer, desinfektionsmidler, aerosoldåser, der indeholder drivmidler.

Omkostningshensyn

I en undersøgelse fra Kommissionen om omkostninger og fordele ved grønne offentlige indkøb fra 2007¹ blev der set nærmere på de omkostningsmæssige konsekvenser af indkøb af grønne (miljømærkede) rengøringsmidler for det samlede rengøringsbudget. Det skal bemærkes, at mellem 92 % og 97 % af budgettet er personaleudgifter, og forskelle i produktpriser har derfor en meget lille indvirkning på de samlede rengøringsbudgetter.

Med hensyn til selve produkterne tegnede undersøgelsen et blandet billede, hvilket fremgår af nedenstående tabel.

Land	Prisforskel mellem grønne og ikkegrønne produkter (%)		
	Universalrengøringsmidler og gulvplejemidler	Sanitetsrengøringsmidler	Vinduespudsemidler
Sverige	-74 % (dvs. grønne produkter er billigere)	-82 %	-9 %
Tyskland	+36 %	+148 %	-36 %
Spanien	+131 %	+92 %	-94 %
Tjekkiet	+158 %	+2 %	-

Disse forskelle afspejler det forhold, at markedet for grønne rengøringsmidler er veludviklet i de nordiske lande, og at produkterne kan koste betydeligt mere i dag i lande, hvor markedet ikke er så udviklet.

Da denne undersøgelse blev offentliggjort i 2007, er prisforskellene baseret på ældre tal og afspejler muligvis ikke prisforskellene i dag.

Det kan være en god idé at tage rengøringsintervallet for de forskellige områder i bygningen op til fornyet overvejelse, både for at reducere personalebehovet og behovet for rengøringsmidler, der anvendes ved levering af tjenesteydelsen.

¹ *Study on costs/benefits of Green public procurement in Europe*, Öko-Institut & ICLEI 2007, tilgængelig på adressen: http://ec.europa.eu/environment/gpp/index_en.htm.